

מגבלת חשיפה ענפית

מבוא

1. ריכוזיות תיק האשראי, ובכלל זה ריכוזיות אשראי לפי ענפי משק, היא אחד ממקורות סיכון האשראי בתאגידים בנקאיים. בשל ההכרה בהשפעה השלילית של הריכוזיות הענפית על איכות תיק האשראי בתאגידים הבנקאיים, נקבעו מגבלות על סך ערך החשיפה לענף מסוים.

תחולה

2. (א) הוראה זו תחול על תאגיד בנקאי, למעט חברת שירותים משותפת.
- (ב) כמו כן תחול ההוראה על תאגיד כמפורט להלן, כאילו היה תאגיד בנקאי - תאגיד מהסוג האמור בסעיפים 11(א)(3) עד (ב)3 ו-11(ב) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן - "**חוק הרישוי**"), שהואגד בישראל ושנשלט על ידי תאגיד בנקאי, אלא אם התאגיד הבנקאי השולט בו מקיים כל אלה:
 - (1) כולל אותו בדוחותיו הכספיים על בסיס מאוחד;
 - (2) נתן לו שיפוי לכל התחייבויותיו;
 - (3) מקיים מערכת בקרה יעילה למעקב אחר קיום המגבלות על בסיס מאוחד.
- (ג) הוראה זו חלה על חשיפות במשרדי התאגיד הבנקאי בישראל בלבד (על בסיס לא מאוחד).

3. בטל.

הגדרות

4. "**ערך החשיפה**" - סך ערך החשיפה כמשמעותה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 - "מסגרת פיקוחית למדידה ובקרה של חשיפות גדולות (LEX10-LEX40)" ולאחר ניכויים נוספים כמשמעותם בסעיף 6 להלן.
- "**ענף**" - הגדרת ענפי המשק מפורטת בנספח להוראה זו, ומבוססת על הרשימה שבהוראה מספר 831 בקובץ "הוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים".

מגבלות

5. (א) סך כל ערכי החשיפות של ענף מסוים לתאגיד בנקאי לא יעלה על 20% מסך כל ערכי חשיפות הציבור לתאגיד הבנקאי.
- (ב) על אף האמור בסעיף (א), ערך החשיפה לענף בינוי ונדל"ן תוגבל לשיעורים הבאים:
 - (1) סך ערכי החשיפות "בינוי נדל"ן ותעשייה ומסחר של מוצרי בנייה" (ענף 11 ברשימת ענפי המשק בנספח להוראה זו) בניכוי ערכי החשיפות למימון פרויקטים בשותפות המגזר הציבורי עם המגזר הפרטי הכלולות בענף 42 "עבודות הנדסה אזרחית" בסיווג האחיד של ענפי הכלכלה (2011), לא יעלה על 20% מסך כל ערכי חשיפות הציבור לתאגיד הבנקאי;

(2) סך ערכי חשיפות "בינוי נדל"ן ותעשייה ומסחר של מוצרי בנייה" (ענף 11 ברשימת ענפי המשק בנספח להוראה זו) לא יעלה על 24% מסך כל ערכי חשיפות הציבור לתאגיד הבנקאי ;

(ג) השיעורים כאמור לעיל יחושבו על בסיס לא מאוחד.

(ד) לעניין סעיף זה, ערכי חשיפות הציבור (מכנה) לפני הפחתת החשיפה על פי טכניקות הכשירות להפחתת סיכון אשראי בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בנושא : "הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי".

ניכויים נוספים

6. לצורך סעיף 5 לעיל, תאגיד בנקאי רשאי לנכות מערכי החשיפה סכומים נוספים כמפורט להלן :
- 6.1. השקעות במניות ;
 - 6.2. ההתחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות ;
 - 6.3. ערכי החשיפות של חברה שאינה עוסקת בבניה בישראל, המיועדות לרכישת נדל"ן מחוץ לישראל (לעניין זה, "ישראל" - לרבות יהודה, שומרון וחבל עזה).

חריגה

7. תאגיד בנקאי שנוצרה אצלו חריגה מהמגבלה המפורטת בהוראה זו יודיע על כך לפיקוח על הבנקים ללא דיחוי יחד עם תוכנית לביטול החריגה בהקדם האפשרי.

דיווח

8. תאגיד בנקאי ידווח לפיקוח על הבנקים על עמידתו במגבלות המפורטות בהוראה זו, אחת לרבעון, לפי מתכונת הדיווח של הוראה מספר 809 בהוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים.

הוראות שעה

א.8. על אף האמור בסעיף 5(א) לעיל, עד תום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2027 ערך החשיפה לענף "שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח" (ענף 18 ברשימת ענפי המשק בנספח להוראה זו) תוגבל לשיעורים הבאים:

1. סך כל ערכי החשיפות "שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח" מסך כל ערכי חשיפות הציבור לתאגיד הבנקאי לא יעלה על 25%, ובלבד ששיעור ערך החשיפה לא יעלה על השיעור שחל ביום 31 בדצמבר 2027 או השיעור הקבוע בסעיף 5(א) לעיל, הגבוה מבניהם.

2. כל אחת מסך ערכי החשיפות הבאות בנפרד לא תעלה על השיעור הקבוע בסעיף 5(א):
(א) סך ערך החשיפה של חברות בענף "שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח" שעיקר פעילותם בישראל;

(ב) סך ערך החשיפה של חברות בענף "שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח" שעיקר פעילותם מחוץ לישראל.

9. על אף האמור בסעיף 5(ב) לעיל, עד תום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2027 ערך החשיפה לענף בינוי ונדל"ן תוגבל לשיעורים הבאים ובלבד ששיעור ערך החשיפה לא יעלה על השיעור שחל ביום 31 בדצמבר 2027 או השיעור הקבוע בסעיף 5(ב) לעיל, הגבוה מבניהם:

1. סך ערכי החשיפות "בינוי נדל"ן ותעשייה ומסחר של מוצרי בנייה" (ענף 11 ברשימת ענפי המשק בנספח להוראה זו) בניכוי ערכי החשיפות למימון פרויקטים בשותפות המגזר הציבורי עם המגזר הפרטי הכלולות בענף 42 "עבודות הנדסה אזרחית" בסיווג האחיד של הכלכלה (2011), לא יעלה על 22% מסך כל ערכי חשיפות הציבור לתאגיד הבנקאי;

2. סך ערכי חשיפות "בינוי נדל"ן ותעשייה ומסחר של מוצרי בנייה" (ענף 11 ברשימת ענפי המשק בנספח להוראה זו) לא יעלה על 26% מסך כל ערכי חשיפות הציבור לתאגיד הבנקאי.

נספח

רשימת ענפי המשק

שם הענף

1. חקלאות
2. כרייה וחציבה
3. תעשיית מכוניות, ציוד חשמלי ואלקטרוני
4. תעשיית מתכת ומוצריה
5. תעשיית גומי ופלסטיק
6. תעשייה כימית
7. תעשיית מוצרי נפט
8. תעשיית תרופות
9. תעשיית מזון, משקאות וטבק
10. תעשייה ומסחר ביהלומים
11. בינוי, נדל"ן ותעשייה ומסחר של מוצרים אל-מתכתיים בנייה
12. חשמל- אספקת חשמל, גז, קיטור ומיזוג אוויר
13. מים- אספקת מים; שירותי ביוב, טיפול באשפה ובפסולת ושירותי טיהור.
14. מסחר (למעט מסחר ביהלומים ובמוצרי בנייה)
15. בתי מלון, שירותי אירוח ואוכל
16. תחבורה ואחסנה דואר ובלדרות
17. מידע ותקשורת
18. שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח
19. שירותים עסקיים אחרים
20. שירותים ציבוריים וקהילתיים

עדכונים

תאריך	פרטים	גרסה	חוזר 06 מס'
9/3/86	חוזר מקורי		1244
22/1/89	עדכון		1392
6/7/89	עדכון		1424
8/91	שיבוץ בהוראות ניהול בנקאי תקין	1	-----
11/11/91	עדכון	2	1532
21/7/92	עדכון	3	1583
11/1/92	עדכון	4	1610
27/3/95	עדכון (נספח ג')	4	1761
22/10/95	עדכון	5	1778
7/11/95	עדכון (עמ' 3)	6	1782
12/95	גרסה מחודשת של קובץ ניהול בנקאי תקין	6	-----
20/11/96	עדכון	7	1838
3/8/97	עדכון	8	1880
30/12/97	הקפאת תחילה		1902
26/4/98	עדכון	9	1919
28/4/99	עדכון	10	1972
6/2/02	עדכון	11	2068
15/12/02	עדכון (נספח ג')	12	2094
13/12/04	עדכון	13	2151
16/03/09	עדכון (ביטול נספח ג')	14	2246
17/09/09	עדכון	15	2249
18/2/10	עדכון	16	2259
19/10/10	עדכון	17	2277
27/12/12	עדכון	18	2357
30/5/13	עדכון	19	2385
22/10/15	עדכון	20	2482
29/9/16	עדכון	21	2515
10/7/17	עדכון	22	2534
12/1/20	עדכון	23	2600
29/09/20	עדכון	24	2628
07/01/21	עדכון	25	2649
30/09/21	עדכון	26	2669
27/12/21	עדכון	27	2690
29/10/24	עדכון	28	2803
29/12/25	עדכון	29	2832